

Beteljesedett haiku

*Vártad az esőt,
a csiga meg te. Íme:
föld csorog rátok!**

Vöröslő cserépdarabok
az őszi fűben.
Szanaszét az udvaron...
Nézem, ahogy az eső lesírja
róluk a mázt: szemetet,
a világ piszkát és ahogy elvegyül
csöppről csöppre -,
mint a könny, amely
a száraz lelket is egyszerre
szorítja, tágítja és mossa
az örök tisztulás útján.

Összetört cserepeim, miért sírtok?
Hisz a még zöldellő fű majd eltemet.
Eltemet téged, engem és a
„csillagfaló borulást”!
De lesz még derűs délután,
emlék és szeretet! Ám csak akkor,
amikor *ránkvallod a jót*, ott,
a csillagok végtelen útján.

---

* Várjuk az esőt,
a csiga meg én, Vajon
melyikünk jobban?

A mai napon, itt előtted állva:
nekem bizonyosság!
És a holnap? A holnaputáni ármányok?
Az évek, korok és századok?
„Harmadnapra legyőzi majd a halált!”
Hiszen a holnap mindig öregebb a mánál -
és a jövő előtt - csak térdepelve jár!
Te, ugye ott leszel?!

Hogy élőként és holtan is segíts,
hogyan is fölállhassunk!

Vártad az esőt,
a csiga meg te. És íme:
rádsírnak most
minden göröngyöt,
drága Jósikám!

Búcsú a főszerkesztőtől

Tisztelt gyászoló család,
Tisztelt gyászoló gyülekezet!

Annak okán állok most önök előtt Pap József koporsója mellett, hogy aktuális Híd-főszerkesztőként vegyek a folyóirat munkatársai, régiek és maiak, a folyóirat olvasói, régiek és maiak nevében búcsút Pap Józseftől, elődömtől, a Híd egykori főszerkesztőjétől.

Pap József a Híd két évfolyamát jegyezte főszerkesztőként, az 1963.-it és a következőt. Erre a megbízatásra/feladatra készülve, amit most vagyok teljesítendő itt ebben a szomorú órában, amikor végleg búcsút veszünk Pap Józseftől, a főszerkesztőtől, a költőtől, a baráttól, az embertől, újra kézbe vettem a folyóirat nevezett két évfolyamát. Szerettem volna felidézni a folyóirat történetének ezt a korszakát. Gondoltam, átlapozom. De nem így történt. Szinte együltömben újraolvastam az igényesen szerkesztett, színvonalas és változatos majd húsz számot. Nem a szomorú pillanat mondatja velem: a Híd történetének talán legegységesebb, legjobb korszaka volt ez a röpké két év, amely Pap József szerkesztői munkájának volt az eredménye. (Az első évben Bányai János, a másodikban Fehér Kálmán volt a társszerkesztő.)

Az első szám Weöres Sándor verseivel indult, s a következőkben az akkori vajdasági magyar és világirodalmi költők sorakoznak, Brasnyótól Tolnaiig, Gáltól Domonkosig és Ladikig, illetve Eliottól Crnjanskiig, Kocbekig és Zbigniew Herbertig. De hasonló sor állítható fel mind a prózaírók, mind pedig a tanulmányírók esetében. Az előbbieik közül Déry, Herceg, Mándy,

Capote, Green, Salinger, Deák, Šegedin, Sinkó, Szirmai, Varga, Woolf voltak a lap szerzői.

Engedelmmükkel, itt egy rövid személyes kitérőt teszek.

Első Híd-beli publikációim, ahogy nemzedéktársaim közül többeké, a Pap József szerkesztette évfolyamokban jelentek meg. Pontosabban az ő gondos, segítő szerkesztői munkájának köszönhetően váltak közölhető szövegekké. Végtelenül tapintatosan, de lényegretörően szerkesztett. Sohasem sértett, de mindig jól tanácsolt. Nem is tehetett másként, hiszen barátként, emberként is kedves, figyelmes volt. Legőszintebben mondom, nem ismertem irodalmunkban senkit, aki hozzá mérhetően barátságos, megértő, emberien tiszta lett volna. Csodálatos ember volt, mondhatom mintegy negyvenöt évnyi ismeretség, s szinte ennyi barátság alapján.

Benne, az emberben, a barátban egyszer sem csalódtam.

De térjünk vissza a Hídhöz, amelynek Pap József élete utolsó pillana-
taig egyik leghűségesebb munkatársa volt, lett légyen bárki a főszerkesztő. De neki köszönheti a Híd és a vajdasági magyar költészet az 1975-től idő-
közökben megjelenő, a költői műhelyeket bemutató *Versek éve* című vers-
antológiát.

Végezetül: Pap József és a Híd, illetve a Forum Kiadó kapcsán fontos megemlíteni, hogy költészetét két ízben Híd-díjjal jutalmazták. Először első kötete, a modern vajdasági líra úttörőkötetének tartott *Résért*, 1963-ban, majd tizenegy évvel később, a *Rendhagyó halászásért*. Az előbbit azért, mert „szuverén költői világot fejez ki, közlésmódja sajátos formájával is figyelmet kelt”. Mert: „Lényegyet kutató intellektuális szenvedéllyel hatol be az egyéniség zártabb rétegeibe...” S mert: „Nagy invencióval megkomponált verseskönyve a költői tudatosság magas szintű megnyilatkozása.” A *Rendhagyó halászás*t, mert benne Pap József „sajátos költői magatartása és világlátása, ember- és verseszménye, helyzet- és feladatvállalása teljesedett ki”, mert kivételes helyét költészetünkben „versvilágának tiszta élményisége, poétikai megmunkáltsága és humánus tartalma határozza meg”.

Búcsúzóul engedtessek meg, hogy ismét személyes legyek, de természetesen nem magamért.

Vesződségek című 2003-ban megjelent kötetét a benne levő egyik vers részletével dedikálta. „Hamarosan / tél lesz jeges fehérség / mogorva szelek fújta / cikkanó szimfóniák // Nézőtér közönség sehol.”

Ismét, hamarosan tél lesz, jeges fehérség, mogorva szelek fognak fújni és nem lesz sem nézőtér, sem közönség.

Mert egyre kevesebben leszünk, s mert Te sem leszel, drága Pap Jóska. De itt voltál, s köszönjük, hogy Veled lehettünk.

Nyugodj békében.